

Länsförsäkringar AB

Klimatrapport 2020

*I enlighet med Task Force on Climate-related
Financial Disclosures (TCFD) rekommendationer*

Innehåll

Rapport	3	Om Länsförsäkringar AB och denna rapport
	2	Klimatrisk
	4	Styrning
	6	Strategi
	8	Riskhantering
	10	Mätetal och mål
<hr/>		
Bilagor	14	Jämförelse av klimatscenarier
	18	Utveckling av fortsatt arbete

Om Länsförsäkringar AB och denna rapport

Länsförsäkringar AB ägs av 23 lokala länsförsäkringsbolag som i sin tur ägs av sina försäkringskunder. Förutom moderbolaget Länsförsäkringar AB omfattar koncernen Länsförsäkringar Sak, Länsförsäkringar Bank, Länsförsäkringar Fondliv och Länsförsäkringar Liv samt dotterbolag till dessa. Denna klimatriskrapport avser Länsförsäkringar AB-koncernens klimatrelaterade risker och möjligheter. När Länsförsäkringar AB används i rapporten, avses hela koncernen. Rapporten har tagits fram under hösten 2020 och strukturen följer Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) rekommendationer, vilka beskrivs nedan. Ambitionen är att följa utvecklingen av god redovisningspraxis efter hand som den växer fram.

Länsförsäkringar AB har länsförsäkringsbolagens uppdrag att bedriva gemensamma affärer inom bank och försäkring, bedriva strategiskt utvecklingsarbete och ge service till bolagen inom områden som skapar effektivitet och skalfördelar – allt för att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

Våra kunder

23 lokala länsförsäkringsbolag

Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Bank AB	Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB	Agria Djurförsäkring	Länsförsäkringar Fondliv Försäkrings AB	Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB	Länsförsäkringar Grupplivsförsäkrings AB			Humlegården Fastigheter AB
Länsförsäkringar Hypotek AB	LF Sak Fastighets AB			Länsförsäkringar Mäklarservice AB
Wasa Kredit AB				

- **Länsförsäkringar Bank** erbjuder banktjänster till privatpersoner, lantbruk och mindre företag.
- **Länsförsäkringar Fondförvaltning** ("Fondbolaget") förvaltar Länsförsäkringars egna fonder. I utbudet finns både aktivt förvaltade fonder och indexnära fonder. Svenska aktier och räntebärande fonder förvaltas internt.
- **Wasa Kredit** är bankkoncernens finansbolag som erbjuder leasing, avbetalning och lån till företags- och privatkunder.
- **Länsförsäkringar Sak** ("Sak") kompletterar länsförsäkringsbolagens försäkringserbjudande med specialprodukter för att möta kundernas behov och genom att starta nya affärer som sedan kan föras ut till länsförsäkringsbolagen. Målgrupperna är privatpersoner, företag och lantbruk. Sak hanterar även länsförsäkringsgruppens interna och externa återförsäkrings-skydd.
- **Agria Djurförsäkring** ("Agria") erbjuder djurförsäkring och grödaförsäkring.
- **Länsförsäkringar Liv** ("Liv") och **Länsförsäkringar Fondliv** ("Fondliv") erbjuder traditionell förvaltning och garantiförvaltning. Kapitalförvaltningen inom Liv förvaltar institutionella investeringsportföljer åt Liv, Fondliv och Sak.
- Länsförsäkringar Fondliv erbjuder även fondförsäkringar där kunden själv väljer fonder att investera i.

Klimatrisk

Med dagens utsläppstakt av koldioxid och andra växthusgaser spår FNs klimatpanel (IPCC) att jordens medeltemperatur kommer att öka med mellan 3 och 4°C till år 2100. En sådan temperaturhöjning innebär dramatiska förändringar vad gäller bland annat extrema väderhändelser och havsnivåhöjningar.

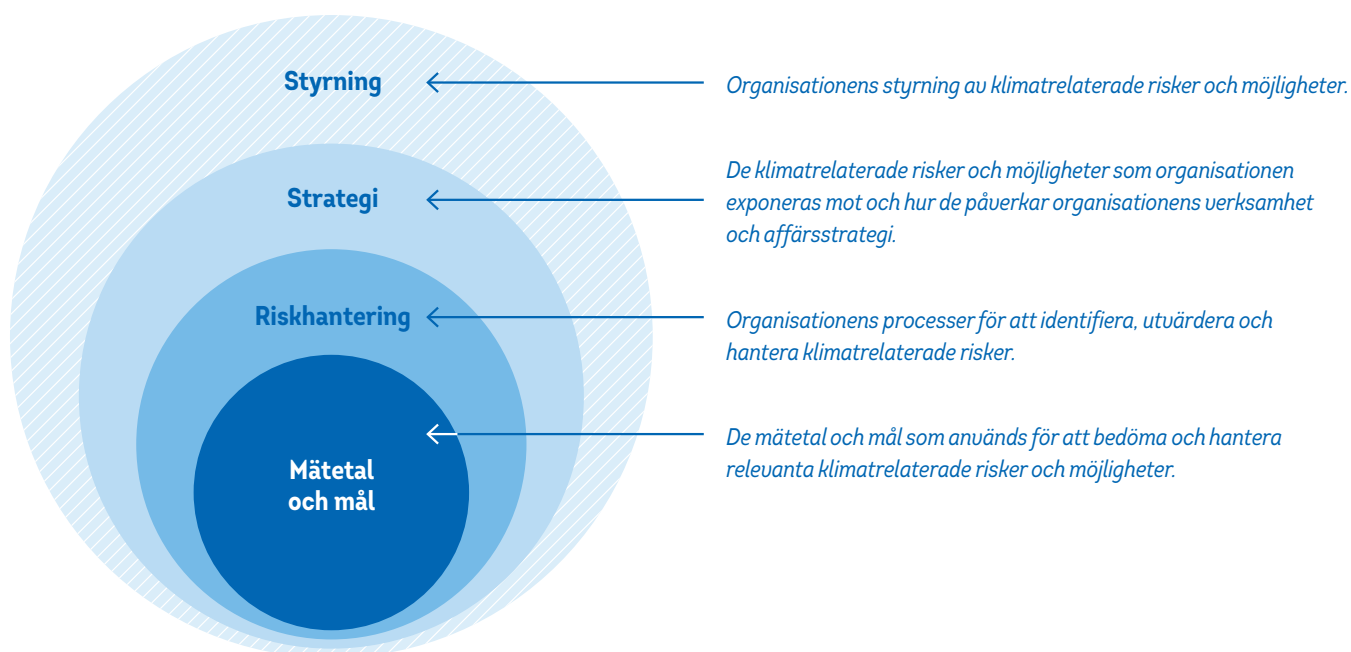
IPCC skriver även att för att klara Parisavtalet, det vill säga begränsa temperaturhöjningen till 1,5°C till år 2100, behöver utsläppen av växthusgaser halveras till år 2030. Oavsett vilken utveckling vi går mot står världen inför stora utmaningar. Ekonomiska klimatrisker, det vill säga risker som uppstår på grund av klimatförändringarna eller på grund av åtgärder för att hantera dem, kan påverka såväl försäringssamhet som investeringar och kreditgivning.

Task Force of Climate-related Financial Disclosures

Mot bakgrund av Parisavtalet 2015 tillsatte G20s finansministrar och centralbankschefer en kommitté, Task Force on Climate-related

Financial Disclosures (TCFD), med uppdrag att ta fram rekommendationer för rapportering av klimatrelaterade risker och möjligheter. TCFDs rekommendationer, som publicerades 2017, har fått stort genomslag och blivit vägledande för hur företag bör arbeta med, och rapportera, klimatrelaterade finansiella risker och möjligheter. Länsförsäkringar AB undertecknade TCFDs rekommendationer 2018 och publicerade sin första klimatrapport 2019.

Modellen nedan visar hur TCFDs rekommendationer utgår från fyra tematiska områden som beskriver hur en organisation styr, identifierar och hanterar klimatrisker.

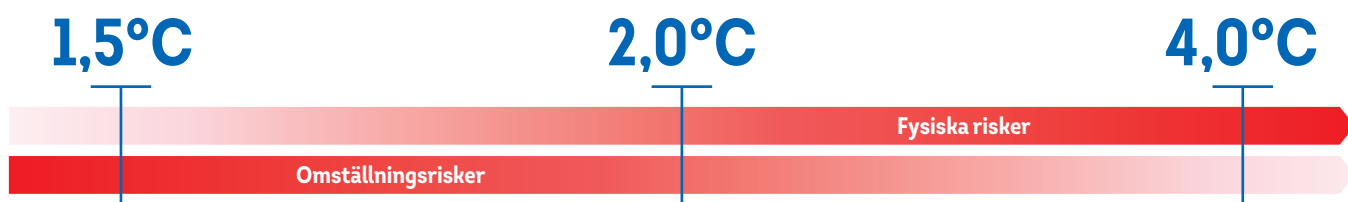
Klassificering av klimatrisker

TCFD klassificerar klimatrisker i fysiska risker och omställningsrisker. I denna rapport har Länsförsäkringar ABs identifiering av klimatrisker utgått från TCFDs klassificering.

- **Fysiska klimatrisker** är direkt kopplade till att klimatet blir varmare. De delas in i *akuta risker*, vilka kan vara fler och mer omfattade

inslag av extremväder, samt *kroniska risker*, vilka är irreversibla effekter som gradvis höjda havsnivåer eller rubbade ekosystem.

- **Omställningsrisker** är risker kopplade till omställningen mot ett koldioxidsnålt och hållbart samhälle. Omställningsrisker delas in i *regulatoriska risker*, *marknadsrisker*, *teknologiska risker* och *ryktesrisker*.

Styrning

Styrelsens och ledningens övergripande ansvar

Arbetet med klimatrelaterade risker och möjligheter är en del av Länsförsäkringar ABs hållbarhetsarbete och riskhantering. Arbetet med klimatrelaterade risker och möjligheter görs utifrån verksamhetens påverkan på klimatet, möjligheten att bidra till att begränsa klimatförändringar samt klimatets påverkan på verksamheten.

Länsförsäkringar ABs styrelse har det övergripande ansvaret för styrningen av bolagets hållbarhetsarbete. Styrelsen beslutar årligen om Hållbarhetspolicy, Policy för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning samt Riskpolicy, vilka är de främsta styrdokumenterna rörande klimatrisker.

Länsförsäkringar AB-koncernens styrelser har skrivit under flera styrande FN-initiativ: Principer för ansvarsfullt företagande Global Compact, FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI) och Principer för hållbara försäkringar (PSI). Principerna i dessa initiativ vägleder verksamhetens inriktning på hållbarhetsarbetet. Länsförsäkringar AB har identifierat ett antal av FN:s globala mål som verksamheten kan bidra positivt till samt minska sin negativa påverkan på. Ett av de mål som är prioriterat är mål 13 om att begränsa klimatförändringar.

Styrelsen har identifierat klimatet som det mest prioriterade hållbarhetsområdet. Länsförsäkringar AB har en klimatsmart vision som innebär att bolaget ska arbeta aktivt för att minska klimatpåverkan och klimatriskerna i hela verksamheten samt verka för klimatanpassning för att minska skadeverkningarna av ett förändrat klimat. Länsförsäkringar ABs investeringar i institutionella investeringsportföljer och eget förvaltade fonder ska senast år 2030 vara i linje med Parisavtalet, det vill säga att begränsa klimatförändringen till 1,5°C. Mål och aktiviteter för hållbarhet inklusive den klimatsmarta visionen är inkluderad i Länsförsäkringar ABs affärsplan och följs upp löpande.

Under 2020 har styrelsen för Länsförsäkringar AB beslutat om en riskaptit och riskstrategi för klimatrisk. Styrelsens riskaptit för klimatrisk är måttlig, med förutsättningen att exponeringen mot klimatrisk inte innebär att man överstiger riskaptiter för övriga riskkategorier. Det innebär att klimatrisker ska begränsas genom ett proaktivt arbete för att minska exponeringen mot både omställningsrisker och fysiska klimatrisker.

Styrelsen för Länsförsäkringar Sak ansvarar för att årligen

besluta om återförsäkringsprogram, vilka är en del i arbetet att hantera klimatrisker för sakförsäkringsaffären.

Länsförsäkringar ABs Hållbarhetskommitté beslutar om, och följer upp, Länsförsäkringar ABs prioriterade hållbarhetsfrågor och hållbarhetsrelaterade affärsområden. Klimatfrågor och Länsförsäkringar ABs klimatsmarta vision är prioriterade områden. Hållbarhetskommittén består av företagsledningen, en utökad ledningsgrupp samt hållbarhetschef.

Klimatrisk i riskhanteringssystemet

Klimatrisk är en identifierad risk i Länsförsäkringar ABs riskhanteringssystem, vilket innebär att klimatrisk rapporteras och följs upp likt övriga risker som hanteras inom riskhanteringssystemet. Risk Management rapporterar klimatrisk till styrelsen minst en gång per år samt löpande till företagsledningen.

Risk management samordnar uppföljning av klimatrisker via en klimatriskgruppering med representanter från samtliga affärsområden. Grupperingens syfte är att på en övergripande nivå sammanställa klimatrisker som respektive affärsenhet är utsatt för och identifiera beroenden mellan dessa för att kunna ge en samlad bedömning av koncernens klimatriskexponering.

Rapportering från verksamheten

Länsförsäkringars Banks arbete med klimatrisk rapporteras till Bankens styrelse. Arbetet följs upp inom Hållbarhetsgrupp Bank. Implementering av arbetet sker inom respektive affärsenhet och vd är ansvarig för implementeringen.

Länsförsäkringars Fondförvaltnings arbete med klimatrisk rapporteras till Fondbolagets ledningsgrupp. Arbetet följs upp inom Hållbarhetsgrupp Ansvarsfulla investeringar. Fondbolagets vd är ytterst ansvarig för implementeringen av arbetet.

Länsförsäkringar Saks, Länsförsäkringar Livs och Länsförsäkringar Fondlivs arbete med klimatrisk rapporteras till respektive styrelse och ledning. Respektive bolags vd är ansvarig för implementeringen. Kapitalförvaltningen rapporterar till styrelser i Liv, Sak och Fondliv samt i investeringskommittéer och risk- och kapitalutskott i bolagen. Uppföljning av arbetet sker till Hållbarhetsgrupp Ansvarsfulla Investeringar. Chef kapitalförvaltningen är ansvarig för arbetet med ansvarsfulla investeringar i relation till de egna portföljerna.

Strategi

Identifierade klimatrisker på olika tidshorisonter

Klimatrisk har en påverkan på försäkringsaffären, kreditgivningen och investeringarna för Länsförsäkringar AB. Kartläggning av klimatrelaterade risker och möjligheter samt av bolagets direkta och indirekta påverkan på klimatet genomförs återkommande och behandlas årligen i Hållbarhetskommittén. Nedan är en icke-uttömmande sammanfattning av de risker som har identifierats för Länsförsäkringar AB. I tabellen listas direkta klimatrisker för Länsförsäkringar AB, samt indirekta klimatrisker via bolag som Länsförsäkringar AB finansierar eller investerar i. För varje risk har sannolikhet och konsekvens skattats för respektive verksamhetsområde. Bedömning har gjorts om risken framförallt är sannolik på:

- Kort sikt (1-5 år)
- Medellång sikt (5-20 år)
- Lång sikt (+20 år)

Riskbenämning	Direkt risk för Länsförsäkringar AB	Indirekt risk via bolag Länsförsäkringar AB finansierar/ investerar i (i tabellen benämnda "bolag")
Omställningsrisker		
Regulatoriska risker		
Ökade krav gällande utsläppsrapportering och annan klimatrelaterad rapportering samt regel- efterlevnad.	Länsförsäkringar AB riskerar att få ökade kostnader som en följd av ökade rapporteringskrav och ökad reglering. Detta påverkar samtliga verksamhetsområden genom ökade driftskostnader och högre krav på compliance- och riskhanteringsfunktioner. Risken bedöms sannolik på kort sikt.	Bolag riskerar att få ökade kostnader som en följd av ökade rapporteringskrav och ökad reglering, bland annat genom EU-regelverk för en hållbar finansmarknad som omfattar taxonomi och icke-finansiell rapportering (NFRD). Sannolikheten bedöms stor redan på kort sikt men effekten på Länsförsäkringar AB bedöms vara begränsad på grund av diversifierade portföljer både på finansierings- och investeringssidan.
Ökade klimatskatter och kostnader för utsläpp av växthusgaser till följd av skärpt reglering.	Länsförsäkringar ABs egna utsläpp i verksamheten är relativt små och en dubbel klimatkompensation görs årligen genom att stödja ett projekt som bevarar regnskog i Amazonas. Ökade klimatskatter kan påverka kredittagarnas återbetalningsförmåga negativt vilket är en risk för kreditgivningen. Risken bedöms sannolik på kort till medellång sikt..	Bolag i koldioxidintensiva branscher riskerar att få ökade kostnader och tappa i värde om kostnader för utsläpp ökar. Risken bedöms sannolik på kort sikt men effekten på Länsförsäkringar AB bedöms vara begränsad på grund av diversifierade portföljer både på finansierings- och investeringssidan.
Risk för regulatoriskt tvång att försäkra högriskområden.	Denna risk identifieras som sannolik på medellång till lång sikt och innebär att försäkringsbolag inte tillåts neka att försäkra områden med förhöjd fysisk risk. Risken för Länsförsäkringar AB är dock inte självklart materiell givet att den delas genom olika återförsäkringspooler.	
Marknadsrisker		
Produkter och tjänster med betydande klimat- påverkan riskerar lägre efterfrågan.	Efterfrågan på Länsförsäkringar ABs produkter påverkas om de inte utvecklas i takt med de gröna kundpreferenserna, alternativt om Länsförsäkringar AB inte lyckas förmedla att produkterna är gröna. Risken bedöms sannolik på kort sikt men ökar ju längre tidsperspektiv som analyseras.	En lägre efterfrågan kan drabba bolag som inte lever upp till nya gröna kundpreferenser. Risken bedöms sannolik på kort sikt men mer betydande på medellång sikt då fler branscher hamnar i blickfånget.
Strandade tillgångar.		Stora finansiella värden riskerar att bli värdelösa om vissa tillgångar inte kan kommersialiseras till följd av exempelvis förändrade marknader eller regulatoriska krav. Det riskerar att påverka bolagens resultat och finansiella ställning negativt. Denna risk bedöms som sannolik på medellång sikt. Länsförsäkringar ABs riktlinjer för att exkludera fossila bolag som bedöms vara mest utsatta för att bli strandade tillgångar på kort sikt appliceras och gör att risken minskar i Länsförsäkringar ABs investeringsportföljer.

Riskenämning	Direkt risk för Länsförsäkringar AB	Indirekt risk via bolag Länsförsäkringar AB finansierar/ investerar i (i tabellen benämnda "bolag")
Teknologiska risker		
Kostnader för omställning till lågkoldioxidteknologier.	Teknikskiften kan påverka Länsförsäkringar AB. Exempelvis kan de egna tjänstebilarna behöva bytas ut. Risken bedöms sannolik på kort sikt men materiellt begränsad då verksamhetens produkter och tjänster inte är koldioxidintensiva.	Bolag kan drabbas av minskad efterfrågan på produkter och tjänster som inte uppfyller ny miljöstandard vilket medför ökade kostnader för utveckling av nya hållbara produkter och tjänster. Bolag kan även drabbas av att investering i ny teknik inte genererar förväntad avkastning. Risken bedöms sannolik på kort sikt men effekten på Länsförsäkringar AB bedöms vara begränsad på grund av diversifierade portföljer både på finansierings- och investeringsidan.
Ryktesrisker/varumärkesrisker		
Varumärken riskerar att skadas om det förknippas med produkter eller tjänster med negativ klimatpåverkan.	Länsförsäkringar ABs varumärke riskerar skadas om det förknippas med produkter eller tjänster med negativ klimatpåverkan. Skadan på varumärket kan även påverka förmågan att attrahera och behålla personal. Risken har identifierats på både kort och lång sikt. Sannolikheten bedöms låg med hänsyn till Länsförsäkringar ABs nuvarande hållbarhetsprofil.	Bolagens varumärken riskerar att skadas om de förknippas med produkter eller tjänster med negativ klimatpåverkan, vilket kan leda till minskad försäljning. Risken bedöms sannolik på kort sikt men effekten på Länsförsäkringar ABs avkastning bedöms begränsad.
Fysiska risker		
Akuta risker		
Ökade kostnader på grund av allvarligare extrema väderhändelser.	Länsförsäkringsgruppen riskerar att drabbas av fler och mer omfattande extrema väderhändelser jämfört med prognos vilket för Länsförsäkringar AB innebär förluster via den interna återförsäkringspoolen. Den internationella återförsäkringsmarknaden riskerar även den att drabbas av fler och mer omfattande extrema väderhändelser jämfört med prognos vilket innebär att priserna på katastrofåterförsäkring ökar. Detta skulle medföra ökade återförsäkringskostnader för länsförsäkringsgruppen och Länsförsäkringar AB. Risken på bedöms materiell på medellång till lång sikt.	Allvarligare extrema väderhändelser är en risk för Länsförsäkringar ABs investeringar, inte minst direktägda innehav såsom fastigheter och skog. Risken att bolag, särskilt i utsatta områden, påverkas av extrema väderhändelser bedöms stor, särskilt på medellång till lång sikt. Konsekvensen för Länsförsäkringar AB bedöms medelstor då exponeringen i de mest utsatta områdena begränsas av en diversifierad investeringsportfölj.
Kroniska/bestående risker		
Ökade kostnader på grund av bestående förändrade vädermönster och vattennivåer.	Den största delen av Länsförsäkringar Banks kreditgivning sker med fastigheter som säkerhet och värdet på dessa riskerar att sjunka i områden som drabbas av exempelvis frekventa naturskador eller höjda vattennivåer. Detta påverkar låneaffärens kreditrisk då värdet på säkerheten för lånet riskerar sjunka. Risken bedöms sannolik på medellång till lång sikt. Via den interna återförsäkringspoolen kan Länsförsäkringar AB drabbas av ökade försäkringskostnader och lägre intäkter till följd av att vissa områden och tillgångars försäkringsbarhet minskar. Återförsäkringsmarknaden kan drabbas negativt av att väderfenomen orsakar så omfattande skador att återförsäkrare får sänkt rating eller går omkull på grund av en försvagad finansiell ställning. En annan effekt kan bli att kostnaden för att återförsäkra väderrelaterade händelser ökar kraftigt vilket påverkar både länsförsäkringsgruppen och Länsförsäkringar AB. Risken på försäkringsaffären bedöms som materiell framförallt på medellång till lång sikt.	Bolag, särskilt belägna i riskområden, riskerar att drabbas av kostnader för omlokalisering av produktion och anläggningar samt ökade kostnader för råvaror. Kostnader för bolagen att försäkra tillgångar mot väderrelaterade skador riskerar att öka när vädermönster förändras. Risken bedöms stor på medellång och lång sikt. Konsekvensen för Länsförsäkringar AB bedöms medelstor då exponeringen i de mest utsatta områdena begränsas av en diversifierad investeringsportfölj.

Klimatriskernas påverkan på affär och strategi

Effekterna av de ovan beskrivna klimatriskerna kommer över tid att påverka Länsförsäkringar ABs verksamhet. Klimatrisk är en systematisk risk som till följd av sin breda samhällspåverkan omöjligt helt kan elimineras. Strategier och affärsmodeller kommer att behöva anpassas successivt för att möta klimatriskernas effekter inom respektive affärsområde. Nedan beskrivs hur klimatrisker beaktas inom Länsförsäkringar ABs olika affärsområden idag.

Strategi kring klimatrisk i investeringsaffären

Hållbarhetsperspektivet beaktas när marknader, tillgångsslag och sektorer analyseras i kapitalförvaltningens strategiska allokeringanalyser. Rekommenderade allokeringsförslag analyseras ur ett klimattillgångspunkt och i relation till den klimatsmarta visionen.

Arbetet med att nå målet om att investeringsportföljer och egna fonder ska vara i linje med Parisavtalets 1,5°C-mål år 2030 består av följande delar:

- Minska exponeringen mot utvalda bolag med betydande klimatutsläpp i relevanta sektorer, särskilt de som saknar ambitioner att ställa om sin verksamhet.
- Stödja bolag som påbörjat omställning av verksamheten, exempelvis genom skifte från fossil energi till förnyelsebar energi.
- Öka exponeringen mot bolag och projekt som stödjer övergången till ett mer hållbart och klimatsmart samhälle. Länsförsäkringar AB ser investeringsmöjligheter i företag och andra organisationer med lösningar som begränsar klimatförändringar.
- Bedriva aktivt påverkansarbete mot utvalda bolag kring deras klimatpåverkan i syfte att förmå bolagen att sätta vetenskapligt grundade utsläppsmål, successivt minska sina utsläpp i linje med Parisavtalets mål och ställa om verksamheten.
- Rapportera om investeringarnas klimatpåverkan, nytta och förflyttningar mot 1,5°C-målet.

Strategi kring klimatrisk i kreditgivningsaffären

Största delen av Länsförsäkringar Banks utlåning, cirka 78 procent per den 31 december 2019, är bostadsfinansiering till privatkunder i Sverige. För bostadsfinansiering kan framförallt fysiska risker innebära minskade värden på säkerheter vilket i sin tur kan leda till kreditförluster på lång sikt. Bostadsfinansieringen är geografiskt väldiversifierad över hela landet och antalet bolånekunder uppgår till 278 000.

Utöver bostadsfinansiering sker en del av utlåningen till svenska lantbruk. En stor andel av lantbruksutlåningen, 98 procent, sker till familjeägda lantbruk och den genomsnittliga utlåningen är cirka 2 Mkr per motpart. Både fysiska risker och omställningsrisker kan ge upphov till försämrad återbetalningsförmåga och minskade värden på säkerheter vilket i sin tur kan leda till kreditförluster. Samtidigt producerar svenskt jordbruk livsmedel med en relativt låg belastning på klimatet jämfört med övriga delar av världen och ett varmare klimat kan även skapa utrymme för fler odlingsalternativ och fler skördar.

Inom dotterbolaget Wasa Kredit har arbete påbörjats med att identifiera risker och möjligheter kopplat till klimatförändringar och

vilken effekt dessa kan ha på verksamheten. Det arbetet kommer att fortsätta längre fram för att därefter inkluderas i klimatriskrapporteringen.

En mindre del av bankverksamhetens utlåning sker till mindre svenska företag. Dessa företag återfinns inte i energi- eller utsläppsintensiva sektorer såsom till exempel storskalig tillverkningsindustri, gruvsdrift eller energiproduktion. Ingen utlåning sker till företag inom fossil energiproduktion.

Strategi kring klimatrisk i försäkringserbjudandet

Försäkringsbolag behöver skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer och vänder sig till återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Klimatriskerna som Länsförsäkringar AB är exponerad mot via deltagande i den interna återförsäkringspoolen hanteras framför allt utöver med förebyggande åtgärder och kunskapsöverföring för att minska risker som orsakas av naturskador i samhället. Länsförsäkringars Forskningsfond stödjer klimatforskning och finansierar bland annat ett projekt om klimatanpassning i bostadsområden. Forskning som ökar kunskapen om hur vi ska anpassa våra samhällen till klimatförändringarna är ett viktigt forskningsområde för Länsförsäkringar. Resultaten kommer att tjäna våra kunder och olika samhällsaktörer.

Klimatscenarioanalyser

Klimatriskernas effekter på koncernens olika affärsområden analyseras med hjälp av scenarier. Scenarianalyserna ökar förståelsen för hur verksamheten kan påverkas på kort och lång sikt vid olika antagna klimatscenarier.

För investeringsportföljerna i koncernens bolag har scenarioanalyser gjorts för att bedöma om portföljerna är i linje med den klimatsmarta visionen om att begränsa temperaturhöjningen till 1,5°C.

År 2018 genomförde Länsförsäkringar Bank en scenarioanalys av bolåneportföljen utifrån TCFDs rekommendationer. Under 2020 uppdaterades analysen utifrån aktuell utlåningsportfölj.

I Länsförsäkringar ABs och försäkringsdotterbolagens "Egen Risk- och Solvensanalys" har en makroekonomisk klimatanalys genomförts för att skapa en uppfattning om hur olika tänkbara utvecklingslinjer för klimatförändringarna påverkar bolagens och koncernens förväntade risk och avkastning över tid.

Samtliga scenarioanalyser och resultat från dessa beskrivs under Mätetal och mål.

Direkta utsläpp från verksamheten

Länsförsäkringar ABs egna direkta utsläpp är relativt begränsade och består främst av tjänsteresor, uppvärmning och kylning av lokaler samt övrig elförbrukning. Kontorslokaler är miljöcertifierade enligt BREEAM med betyget Very good. Byte till LED-belysning och energistyrning för att minska elförbrukning pågår löpande. Målsättningen är att ständigt minska utsläppen, bland annat genom att minska antalet tjänsteresor med flyg.

Riskhantering

För att löpande säkerställa god hantering av risker har Länsförsäkringar AB ett ramverk för identifiering av risker. Klimatrisk är inkluderat i ramverket som ska tillämpas vid alla beslut som kan förväntas få en väsentlig påverkan på riskbilden genom förändrad lönsamhet, riskprofil, organisation eller varumärke. Detta innebär att klimatrisker utvärderas löpande och beaktas i förekommande fall i beslutsunderlag till ledning, styrelse eller styrgrupp på motsvarande nivå.

Riskhantering investeringar

Länsförsäkringar AB arbetar med att identifiera och minska klimatrisker i sina investeringar genom en systematisk process för allokerings- och investeringsanalyser, val av investeringar eller förvaltare, samt påverkansdialoger. Genom att integrera hållbarhetsfrågor i investeringsanalyser och -beslut kan klimatrisker minskas samtidigt som investeringsmöjligheter identifieras.

Fondbolagets svenska aktie- och räntebärande tillgångar förvaltas av interna förvaltare. Kapitalförvaltningens räntebärande tillgångar i hållbarhetsinriktade obligationer och enskilda aktieinnehav förvaltas internt.

Övriga investeringar förvaltas av externa förvaltare genom fonder och diskretionära mandat. Målsättningen är att välja externa förvaltare som integrerar hållbarhet i förvaltningen och ägararbetet. Vid upphandling av nya förvaltare ställs hållbarhetskrav som sedan följs upp årligen. Det gäller externa förvaltare av de egna fonderna, på Länsförsäkringars fondtorg och i de institutionella portföljerna.

Hållbarhetsanalyser är en integrerad del i investeringsprocessen för de av Fondbolaget internt förvaltade fonderna. Information från bolag samlas in genom ett standardiserat frågeformulär och kompletteras med egen analys av rapportering, uppföljande möten och extern analys. Bolagen ges ett hållbarhetsbetyg utifrån skalan icke godkänt till väl godkänt. Målet är att alla innehav i fonderna ska ha ett hållbarhetsbetyg och att majoriteten av innehaven i fonderna ska ha ett hållbarhetsbetyg med betyget väl godkänt. Syftet med analysen är att identifiera bolag som bedöms ha långsiktigt hållbara affärsmodeller samt god hantering av sina risker och möjligheter kopplat till hållbarhet. Vilka hållbarhetsfrågor som är viktigast för bolagen beror på vilken typ av verksamhet bolaget bedriver, vilket innebär att klimatrisker kan vara en mer eller mindre väsentlig del av analysen. I de internt förvaltade aktie- och räntefonderna görs inga investeringar i bolag som utvinner eller producerar fossila bränslen. Inte heller i bolag som genererar el från förbränning av fossila bränslen.

Minst två gånger per år gör Kapitalförvaltningen analyser av klimatavtryck från noterade aktier och obligationer, emitterade av över- och mellanstatliga organisationer, i de institutionella investeringsportföljerna. Resultatet, och avtryckets utveckling, rapporteras till respektive portföljs investeringskomite och styrelse. Underlagen används till strategiska allokeringsanalyser, eventuella portföljförändringar och investeringsbeslut.

Ett arbete pågår kring vidareutveckling av klimatavtrycksanalyser för att täcka flera tillgångsslag, och därmed en större del av de institutionella portföljerna. Länsförsäkringar AB deltog under 2020 i Svensk Försäkrings arbetsgrupp för att ta fram nya rekommendationer för hur försäkringsföretag bör redovisa portföljernas CO₂-avtryck. I enlighet med de nya rekommendationerna mäts koldioxid-

avtrycket för direktägda fastighetsbolag samt företagsobligationer utgivna av noterade bolag för första gången i samband med årsskiftet 2020/2021.

För Fondbolagets egna fonder beräknas koldioxidavtrycket en gång per år. Avtrycket återrapporteras till Fondbolagets ledningsgrupp och publiceras externt. I fonder med mer uttalad hållbarhetsinriktning följs koldioxidavtrycket upp och återrapporteras kvartalsvis.

Påverkansdialoger förs med bolag kring klimat- och hållbarhetsfrågor. Dialoger förs både reaktivt när en incident har inträffat och i förebyggande syfte för att säkerställa att bolag hanterar klimat- och hållbarhetsrisker. Påverkansdialogerna omfattar bolag i både de egna fonderna och de institutionella portföljerna. Länsförsäkringar AB är med i olika klimatrelaterade investeringsinitiativet som Climate Action 100+ för att påverka de största utsläpparna av växthusgaser globalt samt två initiativ som koordineras av UK-baserade stiftelsen FAIRR och som fokuserar på hållbara proteinvärdekedjor. Under 2020 gick Länsförsäkringar AB med i CDPs Science Based Target-initiativ som syftar till att påverka bolag med stor klimatpåverkan att sätta vetenskapligt baserade klimatmål. Regelbundna dialoger förs med de av Länsförsäkringar AB direktägda fastighetsbolag och skogsbolag om bland annat deras klimatavtryck och hantering av klimatrelaterade risker. För de internt förvaltade fonderna tar förvaltarna upp klimatrelaterade frågor i sina möten med bolagen i de fall det är relevant.

Fondbolaget röstar på bolagsstämmor på den amerikanska marknaden för ett antal utvalda bolag. Bolagen är utvalda utifrån att de bedöms ha relativt sett höga ESG-relaterade risker. Under stämmonsäsongen 2020 har Fondbolaget röstat för ett antal klimatrelaterade aktieägarförslag, däribland rapportering av bolags lobbyingsaktiviteter i förhållande till Parisavtalet.

Exponeringen mot fossila bolag har sedan 2015 succesivt minskat och omsättningsgränserna för exkludering har skärpts genom åren. Per den 31 december 2020 var drygt 500 bolag uteslutna att investera i, varav cirka 100 bolag återfanns i det globala referensindexet MSCI ACWI. Exkluderingslistan finns på hemsidan och uppdateras löpande. Gällande exkluderingskriterier omfattar direktinvesteringar i de institutionella investeringsportföljerna och investeringar i Fondbolagets fonder.

Kriterier per den 31 december 2020

- Gruvbolag med > 5 procent av omsättningen från förbränningskol.
- Energibolag med > 5 procent av omsättningen från förbränningskol, med undantag för utvalda bolag som bedöms ställa om sin verksamhet. Det innebär att investeringar kan göras i energibolag som har upp till 20 procent av omsättningen från förbränningskol om bolagen har satt upp mål i enlighet med Parisavtalet och/eller att omsättningen från förnybar energi överstiger omsättningen från fossila bränslen.
- Bolag med > 5 procent omsättning från okonventionell utvinning av olja och gas (exempelvis oljesand, "fracking" och utvinning av gas från kol).
- Bolag med > 50 procent omsättning från prospektering och konventionell utvinning av olja och gas.

Investeringsmöjligheter

För att öka andelen klimatsmarta investeringar, och för att samtidigt möta en ökad efterfrågan på hållbara investeringar erbjuder Länsförsäkringar egna hållbarhetsinriktade fonder som tar ökad hänsyn till hållbarhet i förvaltning jämfört med det resterande fondutbudet. I dagsläget finns fyra hållbarhetsinriktade fonder i utbudet, Länsförsäkringar Global Klimatindex, Länsförsäkringar Global Hållbar, Länsförsäkringar Hållbar Företagsobligation och den Svanenmärkta fonden Länsförsäkringar Sverige Aktiv. Ambitionen är att utöka antalet hållbarhetsinriktade fonder med fler fonder i andra fondkategorier framöver. Under 2020 utvecklades fonden Länsförsäkringar Global klimatindex från att enbart välja bort bolag med höga klimatrisker till att även gynna bolag som erbjuder produkter och tjänster med positiva climateffekter. I samband med förändringen ändrades även fondens namn från Fossilsmart till Global klimatindex.

Länsförsäkringar AB ser investeringar i hållbarhetsinriktade (gröna och sociala) obligationer som en möjlighet att generera avkastning och samtidigt finansiera hållbara och klimatnriktade projekt. I de institutionella portföljerna analyseras obligationerna inför investering och följs sedan upp regelbundet utifrån uppskattad hållbarhetseffekt, tex undvikna CO₂-utsläpp och hur stor andel av medel som allokeras till de av FN:s globala mål som Länsförsäkringar AB har

prioriterat högst, bland annat mål 7 om hållbar energi och mål 13 om att bekämpa klimatförändringar.

Under året ökade de egna portföljernas investeringar i noterade skogsbolag med över 2,5 Mdkr. Till följd av 2020 års skogsinvesteringar har de flesta institutionella portföljerna nu ägande i skogsbolag. Dessa skogsbolag anses bidra till en hållbar samhällsomställning. Vidare bedöms de vara klimatpositiva genom skogens upptag av koldioxid samt att fossila bränslen ersätts av produkter från skogsråvara, den så kallade substitutionseffekten, vilket leder till att klimatnyttan överstiger utsläppen från skogsbolagens verksamhet.

Riskhantering kreditgivningsaffären

De klimatrelaterade riskerna minskas genom att bankverksamhetens utlåning är välfördelad geografiskt samt med lågt genomsnittligt låneengagemang per kund. Det ställs även höga krav på kundernas återbetalningsförmåga och på säkerheternas kvalitet.

Bankens kreditpolicy slår fast att hållbarhetsrelaterade riskers påverkan på återbetalning och säkerheter ska bedömas. Arbetet pågår med att ta fram tydligare riktlinjer och checklistor som stöd i den bedömningen. Genom riktlinjerna tydliggörs även klimatområdet bland de hållbarhetsrelaterade riskerna.

Arbetet med att erbjuda gröna bolån samt att emittera en grön obligation kommer att fortsätta under 2021.

Riskhantering i försäkringserbjudandet

För att minska risken för ökade skadekostnader för väderrelaterade försäkringsskador fokuserar riskhanteringen inom Länsförsäkringar Saks försäkringsverksamhet på att förutspå och förebygga sådana skador. I arbetet med att förebygga naturskador ingår att analysera omvärlden och att följa den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

Länsförsäkringar AB arbetar, tillsammans med länsförsäkringsgruppen, med att informera och utbilda medarbetare, kunder, myndigheter och beslutsfattare i samhället för att påverka utvecklingen mot ett robustare samhälle. Råden handlar om hur man bäst förbereder sin fastighet, sin skog, sig själv och sin familj för att minimera riskerna för naturskador. Arbetet med förebyggande åtgärder syftar till att minska försäkringsriskerna i utsatta områden. Utifrån Länsförsäkringars målsättning att skapa ett robustare samhälle finns goda möjligheter att påverka kommuner och länsstyrelser i deras planering och byggande. Med hjälp av Länsförsäkringars statistik kan riskområden identifieras. Länsförsäkringar AB undersöker möjligheterna att införa bättre hjälpmedel för att geografiskt beskriva riskexponeringen. En sådan kartläggning ger klara möjligheter att påverka såväl enskilda fastighetsägare som kommuner i sin hantering av naturskaderisker.

Trots den riskhantering som görs för att förebygga klimatrelaterade risker och skador behövs ökad kunskap. Länsförsäkringar Sak deltar sedan 2018, som enda svenska bolag, tillsammans med 22 globala försäkringsbolag i (UNEP FI) pilotprojekt kring klimatrisker. Syftet med projektet är att utveckla analytiska redskap för att beräkna och rapportera klimatrisker i försäkringsbranschen. Projektet ger även deltagarna en möjlighet att utbyta erfarenheter och få bättre förståelse för klimatrisker ur ett globalt perspektiv. Projektet väntas avslutas kring årsskiftet 2020/2021.

Länsförsäkringsgruppens återförsäkringsprogram uppdateras regelbundet för att säkerställa löpande lämplighet i förhållande till strategi och utveckling på marknaden.

Mätetal och mål

Mätetal för att bedöma klimatrelaterade risker och möjligheter utvecklas ständigt. Under 2020 har ett större arbete påbörjats för att få en sammansatt bild av den potentiella effekten av klimatrisk på verksamheten genom framtagande av en första makroekonomisk scenarioanalys. Utöver denna analys rapporteras ett antal kompletterande mått. Länsförsäkringar AB följer upp de mätetal som används i dag samt utvärderar nya mätetal vartefter de utvecklas.

Makroekonomisk scenarioanalys

Modellen utgår från klimatjusterade makroekonomiska variabler och riskfaktorer utifrån tre klimatscenarier. Klimatscenierna omfattar fysiska klimatrisker och omställningsrisker och möjliggör en sammanhållande analys av klimatets påverkan på vår affär. En mer detaljerad jämförelse av scenierna finns i bilagan Jämförelse av klimatscenarier.

Det är viktigt att vara medveten om osäkerheter i modellen och resultaten. De klimatscenarier som finns tillgängliga idag kan omöjligt innehålla all information om de omställnings- och fysiska effekter som påverkar risk och avkastning. Osäkerheten tilltar dessutom markant när analysen sträcker sig över långsiktiga tidshorisonter.

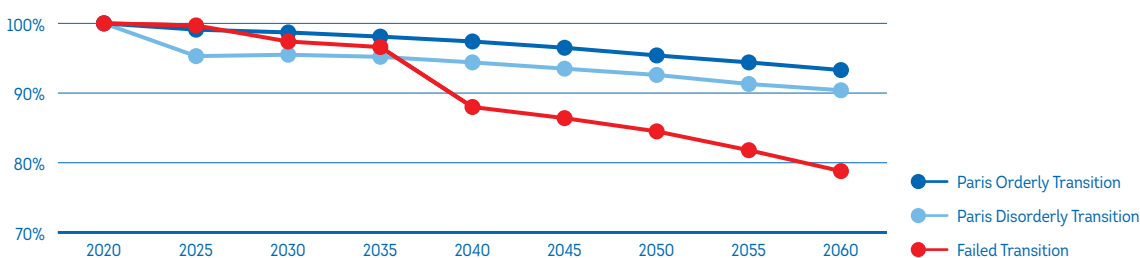
De klimatjusterade ekonomiska och finansiella variablerna i respektive scenario har beräknats som momentana stress i varje tidpunkt, ett tillvägagångssätt som bland annat föreslås av den europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten EIOPA. Beräkningarna isolerar den klimatrelaterade utvecklingen i varje beräknad tidpunkt, det vill säga ingen hänsyn har tagits till annan makroekonomisk utveckling och beräkningarna har gjorts på statiska balansräkningar utan antagande om volymförändringar i affären, kapitalavkastning eller omallokeringar i bolagens investeringsportföljer eller fondförsäkringskapital.

Resultat

I grafen nedan ses utvecklingen av tillgångar i en typportfölj med hög andel aktier i de olika scenierna i förhållande till baslinje, vilken är en icke klimatjusterad utveckling. Resultaten visar att de olika scenierna skiljer sig lite åt de första analyserade tidpunkterna. För Paris orderly scenariot är effekten på tillgångar begränsad över hela analysperioden. Paris disorderly scenariot har negativ effekt på kort sikt (inom fem år) då portföljen påverkas av marknadssättningen orsakad av den hastiga omställningen. På längre sikt återhämtar sig scenariot och följer samma utveckling som Paris orderly. Failed transition scenariot har ingen märkbar effekt på kort sikt men de fysiska risker som påverkar marknaden på lång sikt ger betydande effekt på tillgångar i portföljen som sjunker kraftigt vid sista tidpunkten.

Indexerad värdeförändring på tillgångar

Typportfölj med hög andel aktier

Paris Orderly Transition

Omställning sker direkt med ambitiös politik och låga koldioxidutsläpp vilket möjliggör att nå Parisavtalets mål att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 °C år 2100. Trots det drabbas världen av fysisk klimatpåverkan kopplat till det varmare klimatet på lång sikt. Någon större marknadssättning sker ej.

Paris Disorderly Transition

Samma policy- och teknikförändringar som i Paris Orderly Transition scenariot skapas, men senare och mer abrupt. Förseiad medvetenhet och underskattning av omfattningen av övergången leder till en chock för finansiella system som ett resultat av en aggressiv marknadskorrigerande av koldioxidintensiva tillgångar. Stor marknadssättning inom fem år.

Failed Transition

Världens länder gör inte tillräckligt för att främja låga koldioxidutsläpp, istället leder den misslyckade övergången till en global uppvärmning på 4°C år 2100. Detta scenario innebär allvarliga konsekvenser från fysisk klimatpåverkan, jordbruket drabbas hårt och ökning av både frekvens och styrka av extrema väderhändelser orsakar fler och mer omfattande skador. Mycket stor marknadssättning sker på lång sikt.

Scenarioanalys kreditgivning

Länsförsäkringar Bank genomförde en scenarioanalys av bolåneportföljen utifrån TCFDs rekommendationer 2018. Under 2020 har analysen uppdaterats utifrån aktuell utlåningsportfölj. FN:s klimatpanels (IPCC) långsiktiga scenarier till år 2100 har använts för att uppskatta mängden växthusgaser i atmosfären och utifrån scenarierna har estimat för temperaturökning och havsnivåhöjning tagits fram. Estimaten bygger på SMHIs prognoser och har tagits fram i samarbete med länsförsäkringsgruppens naturskadespecialister. Antaganden gjordes om att temperaturökningen och havsnivåhöjningen hade en viss påverkan på hushållens disponibla inkomst och därmed på hushållens återbetalningsförmåga. Havsnivåhöjningen antogs även ha en påverkan på fastigheternas marknadsvärde och därmed bankens säkerheter. Det finns dock en stor osäkerhet i resultatet då modellen bygger på ett flertal antaganden.

Känslighetsanalys försäkringsaffären

För försäkringsaffären har känsligheten för fysisk klimatrisk testats i modellen för skadeförsäkringsrisk. Länsförsäkringars interna riskberäkningsmodell har en metod för att aggregera skadeförsäkringsrisk där risker för olika segment blir beroende av att definiera gemensamma riskdrivare. Även riskdrivare kan ha beroenden mellan sig. En riskdrivare är en enskild händelse som kan påverka skadeutfallet i affärsverksamheten, till exempel storm eller inflation. För att mäta känslighet mot klimatrisk identifierades i ett första steg vilka riskdrivare i modellen som är förenliga med klimatrisk. I ett andra steg höjdes skadekostnaden för de klimatrelaterade riskdrivarna och korrelationen mellan dem ökade. Resultaten visar att affären är robust för ökad stress på de klimatrelaterade riskdrivarna även med grova antaganden om ökade skadekostnader och korrelationer.

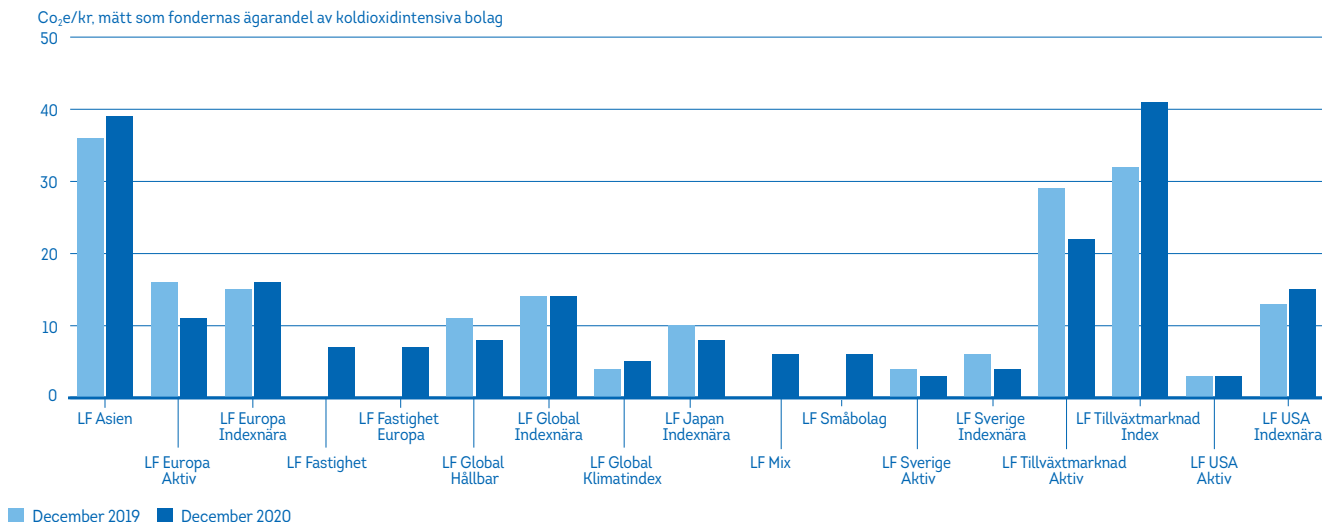
Rapportering koldioxidavtryck

Mätmetod för att beräkna koldioxidavtryck

Som en del i arbetet med klimatrisker i förvaltningen beräknar Länsförsäkringar AB regelbundet koldioxidavtrycket för de institutionella investeringsportföljer och de egna fonderna. Koldioxidavtrycket ger ett underlag för att bedöma klimatomställningsrisker, skapa förståelse och på sikt kunna minska klimatpåverkan i investeringar. Att beräkna och rapportera koldioxidavtrycket är en del av Länsförsäkringar ABs åtagande till FN-initiativet Montreal Carbon Pledge sedan 2015.

¹⁾ CO₂e, eller koldioxidekvivalenter, är ett mått på utsläpp av en viss växthusgas uttryckt som den mängd koldioxid som ger samma växthuseffekt.

Koldioxidavtryck för aktiefonder (CO₂e/kr mätt som fondernas ägarandel av koldioxidintensiva bolag)

Koldioxidavtrycket för innehav i noterade aktier har under flera år följts upp genom att mäta ton CO₂ per Mkr intäkter i enlighet med gällande rekommendation från Svensk Försäkring och Fondbolagens förening. Från och med 2020 redovisas mått för "viktad genomsnittlig koldioxidintensitet", ett mått som rekommenderas av TCFD. Nyckeltalet visar portföljens exponering mot koldioxidintensiva företag uttryckt som portföljbolagets årliga CO₂e¹⁾ utsläpp i ton/bolagets årliga intäkter, fördelat på portföljvikt, det vill säga innehavets värde/det totala värdet av portföljen. Ändringen sker i linje med uppdateringen av Svensk Försäkrings rekommendation om redovisning av koldioxidavtryck som träder i kraft i slutet av 2020. I enlighet med den uppdaterade rekommendationen utökas mätningen av koldioxidavtrycket också till fler tillgångsslag. Koldioxidavtrycket för statsobligationer och övriga över och mellanstatliga obligationer ("SSA") redovisas enligt nyckeltalet "tCO₂e/Mkr av BNP". Nyckeltalet kan ses som ett mått på koldioxideffektiviteten hos de ekonomier som är en del av portföljerna via SSA-innehav.

Länsförsäkringar ABs målsättning är att koldioxidavtrycket i de institutionella investeringsportföljerna ska reduceras år för år fram till 2030 i enlighet med den klimatsmarta visionen. Målet för Fondbolagets fonder är en successiv minskning av koldioxidavtrycket.

Koldioxidavtrycket för de egna fonderna och i institutionella portföljer finns på Länsförsäkringar ABs hemsida.

Koldioxidavtryck i Fondbolagets aktiefonder

Vid beräkning av koldioxidavtrycket för de egna fonderna redovisas avtrycket om täckning finns för minst 75 procent av innehaven i fonden i enlighet med Fondbolagens Förenings rekommendationer. Den senaste mätningen genomfördes per den 31 december 2020 och då kunde avtrycket redovisas för 17 av Fondbolagets fonder. Tack vare nya metoder för att även mäta avtrycket för investeringar i mindre bolag kunde avtrycket redovisas för fyra fonder fler än tidigare.

I sex av Fondbolagets fonder minskade avtrycket under 2020. Flera faktorer påverkar fondernas koldioxidavtryck, till exempel förändringar i indexsammansättningen för de indexnära fonderna, förändringar i fondernas portföljer och förändringar i de underliggande bolagens utsläpp. Något som bidrog till minskade koldioxidavtryck för fonderna var att Länsförsäkringar AB under 2020 införde flertalet striktare exkluderingskriterier gällande koldioxidintensiva sektorer och bolag.

I fem av fonderna ökade avtrycket. Tre av dessa fonder var indexnära fonder, LF Europa Indexnära, LF Tillväxtmarknad Indexnära, och LF USA Indexnära. En av de fem fonderna, LF Asien, är aktivt förvaltd. För den fonden är förändringar planerade till 2021 då fondens förvaltning kommer få en ny inriktning mot låga koldioxidutsläpp. Även i fonden Global Klimatindex ökade avtrycket marginellt men från en mycket låg nivå. Anledningen var att förändringar gjordes i fondens förvaltning under 2020 vilket innebär att fonden nu inte enbart har som mål att hålla nere koldioxidavtrycket från investeringarna utan även investera en så stor andel som möjligt i så kallade lösningsbolag, det vill säga bolag som erbjuder produkter och tjänster med positiva klimateffekter (definierat som bolag med högt low carbon transition score i MSCI's analys). I övriga fonder var avtrycket oförändrat eller så saknades historisk jämförelse.

Koldioxidavtryck i institutionella portföljer förvaldade av Kapitalförvaltningen

Noterade aktier

Koldioxidavtrycket för noterade aktieinnehav per den 31 december 2020 var mellan 9 och 11 ton CO₂e/Mkr intäkter². Avtrycket för aktieinnehaven i samtliga portföljer var i snitt 48 procent lägre än det globala jämförelseindexet MSCI ACWI. Det innebär att aktieinnehaven i portföljerna vid mätstillfället sammantaget var mindre koldioxidintensiva i jämförelse med bolagen som ingår i jämförelseindex. Jämfört med mätningen per den 31 december 2019 har koldioxidavtrycket minskat i alla institutionella portföljer. Koldioxidavtrycket i portföljerna Liv Nya Trad, Liv Nya Världen, Garanti och Sak har minskat med över 20 procent. Avtrycket i portföljerna Liv Gamla Trad, Agria och Grupp-liv har också minskat, men i lägre takt.

Portföljernas koldioxidavtryck påverkas av olika faktorer. Under 2020 implementerades en del regionala allokeringförändringar,

striktare exkluderingskriterier gällande koldioxidintensiva sektorer och bolag samt att riktade investeringar gjordes i noterade skogsbolag. Portföljernas koldioxidavtryck påverkas också av förändringar i indexsammansättningen, fonder sammansättning (gäller vid fondinvesteringar) samt av underliggande bolags utsläpp.

I enlighet med Svensk Försäkrings uppdaterade rekommendation beräknades per 31 december 2020 för första gången också koldioxidavtrycket för direktägda fastighetsbolag och företagsobligationer utgivna av noterade företag. Det sammanvägda koldioxidavtrycket för noterade aktier, fastighetsbolag och företagsobligationer var per den 31 december 2020 mellan 5 och 11 ton CO₂e/Mkr intäkter.

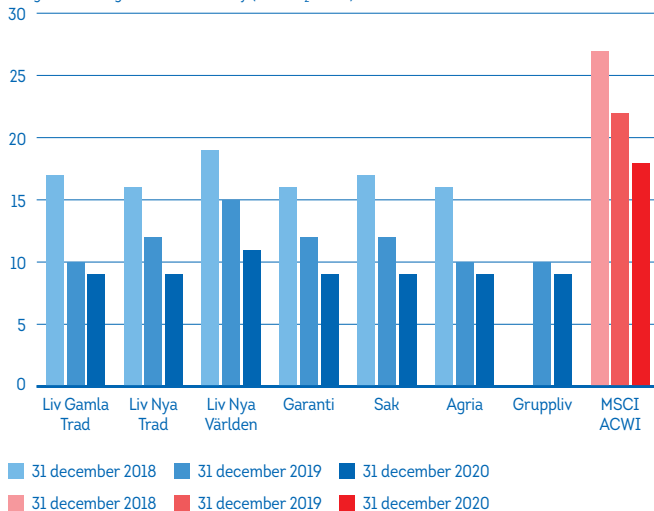
Statsobligationer och obligationer från över- och mellanstatliga organisationer (SSA)

Koldioxidavtrycket för SSA-innehav i de olika portföljerna, per den 28 juni 2019, var mellan 28 och 45 ton CO₂e /Mkr BNP³. Koldioxidavtrycket för jämförelseindex var 42 ton CO₂e/Mkr. Resultatet visar att koldioxidavtrycket i portföljerna för Liv och Fondliv var lägre än valt jämförelseindex (EU 28). Det innebär att de länders ekonomier de portföljer har investeringar i är mindre koldioxidintensiva i jämförelse med EU-regionen som helhet (BNP-viktat). I Sak-portföljerna var koldioxidavtrycket högre än valt jämförelseindex. Koldioxidavtrycket för Sak och Fondliv portföljerna påverkades av investeringen i gröna obligationer utgivna av den Asiatiska utvecklingsbanken som gjordes 2019.⁴

Länsförsäkringar AB har mål om att öka investeringar i hållbarhetsinriktade obligationer. Vid investeringar i dessa obligationer sker en omallokering från andra räntebärande instrument. Då avsikterna med hållbarhetsinriktade obligationernas är att generera positiva miljöeffekter, bland annat minskade koldioxidutsläpp, anser Länsförsäkringar AB att det blir missvisande att enbart redovisa emittentens

Koldioxidavtryck för noterade aktier, jämfört med valt benchmark

Weighted Average Carbon Intensity (ton CO₂e/Mkr)

Koldioxidavtryck för Statsobligationer och obligationer från över- och mellanstatliga organisationer (SSA-innehav), jämfört med valt benchmark

Ton CO₂e/Mkr av BNP

²Utsläppsdata kommer från den brittiska analysfirman Trucost. Trucost använder data för de växthusgaser som ingår i Greenhouse Gas Protocol Corporate Standard, omräknat till koldioxidkvaliteter. Data avser direkta utsläpp samt indirekta utsläpp från konsumtion av el, värme och ånga, enligt standarden benämnda scope 1 och 2-utsläpp. Data för företags indirekta (scope 3), kopplat till exempelvis produkters användning eller till leverantörskedjan, ingår inte i underlaget och beräkningen. För många sektorer återfinns en stor del av klimatutsläppen just indirekt. På grund av begränsad tillgång på data och metodmässiga utmaningar i beräkningen av dessa utsläpp rekommenderar Svensk Försäkring för närvarande att inte inkludera indirekta utsläpp (scope 3) i koldioxidavtrycket.

³Beräkningen av koldioxidavtrycket för den här typen av tillgångar gjordes med stöd av den franska analysfirman Beyond Ratings (BR) som idag är del av London Stock Exchange Group (LSEG). Det redovisade nyckeltalet "tCO₂e/Mkr av BNP" är baserat på utsläpp av växthusgaser och data för bruttonationalprodukt (BNP) på landsnivå, alternativt utifrån respektive lands ägarandel och BNP av enskilda supranationals. Utsläppen omfattar båda CO₂ och andra växthusgaser från energirelaterade såväl som icke-energi-relaterade utsläppskällor. De nationella utsläppen som ingår i beräkningen omfattar alla utsläppare på själva territoriet i landet (företag, hushåll, offentlig sektor, etc.), så kallade "territorial GHG". Vidare omfattas utsläpp relaterade till tillverkningen av produkter och tjänster som landet importerar, så kallade "imported GHG". Leverantören köptes upp 2020 och nya mätningar av SSA-innehav kommer att göras 2021.

⁴Koldioxidavtrycket återspeglar i det fallet utsläppet av de staterna som äger utvecklingsbanken.

utsläpp. Länsförsäkringar ABs analys av investeringen i den asiatiska utvecklingsbanken visar till exempel på att den gröna finansieringen resulterar i en besparing av över 80 000 ton CO₂e per år.⁵⁾

Hållbarhetsinriktade obligationer

Länsförsäkringar ABs mål för 2020 är att 13 procent av marknadsvärdet av portföljens totala tillgångar ska vara investerade i hållbarhetsinriktade obligationer. Per den 31 december 2020 hade 17,3 Mdkr investerats i hållbarhetsinriktade obligationer, motsvarande 13,4 procent av total förvaltd volym i de institutionella portföljerna. Därav bidrog runt 4 Mdkr till FN:s globala mål 13 "Bekämpa klimatförändringarna" och runt 2,8 Mdkr till mål 7 "Hållbar energi". En sammanställning över volym, bidrag till globala mål och emittenter för investeringar i hållbarhetsinriktade obligationer finns på hemsidan.

Scenarioanalys koldioxidutsläpp

För att få bättre förståelse för i vilken utsträckning de institutionella investeringsportföljernas koldioxidutsläpp ligger inom de gränser som krävs för att begränsa den globala uppvärmningen i linje med Parisavtalet görs klimatscenarioanalyser. Analyserna utförs tillsammans med en extern part och omfattar en prognos av koldioxidavtrycket för stora delar av portföljerna fram till år 2030 samt jämförs med utveckling av utsläppsminskningar som behövs i enlighet med Parisavtalet. Analysen inkluderar noterade aktier, företagsobligationer, statsobligationer och obligationer från över- och mellanstatliga organisationer (engelskans förkortning "SSAs"). Resultatet av de senaste scenarioanalyserna⁶⁾ visar att portföljernas SSA-innehav är väl anpassade för att portföljerna ska vara harmoniserade med Parisavtalet. Resultatet för noterade aktier och företagsobligationer skiljer sig åt mellan olika sektorer. Framför allt sektorer med höga utsläpp som fordon, kapitalvaror, material, transport och kraftförsörjning bedöms i dagsläget inte vara i linje med Parisavtalet. Länsförsäkringars sammanvägda bedömning utifrån dessa resultat, i kombination med klimatpositiva tillgångar som skog, är att de institutionella investeringsportföljerna som helhet är väl positionerade i förhållande till den klimatsmarta visionen.

Kostnadsstresser koldioxidutsläpp

Baserat på koldioxidavtrycken i Länsförsäkringar ABs investeringsportföljer beräknas kvantitativa stress tester av kostnaden för att släppa ut koldioxid. Beräkningarna görs dels utifrån förväntad prisutveckling på utsläppsrätter och dels utifrån International Energy Agencys (IEA) estimerade koldioxidpris i ett 2°C-scenario för att representera kostnaden för att släppa ut koldioxid. Resultatet visar att utsläppskostnaden kan komma att vara i storleksordningen 100 Mkr. Resultatet bör tolkas med försiktighet på grund av stora

osäkerheter i antagande och skattningar av prisutvecklingen på utsläppsrätter och priset på koldioxid.

Kostnadsstress koldioxidutsläpp	2020 (Q2)	2019 (Q4)
Pris CO ₂ e	26,91 EUR	24,51 EUR
Utsläpp Länsförsäkringar ABs institutionella portföljer (Scope 1 och 2)	208 000 tCO ₂ e	208 000 tCO ₂ e
VaR 99,7 %	112 Mkr	102 Mkr
IEAs 2°C-scenario*	64 Mkr	59 Mkr

*Pris realiserat 2040, prisökning cirka 15 procent per år.

Koldioxidutsläpp i verksamheten

I den egna verksamheten är miljöpåverkan relativt begränsad och består främst av tjänsteresor med flyg och bil samt el och uppvärmning i kontorslokaler. Alla affärsenheter och enheter har inkluderat aktiviteter och mål för minskad miljöpåverkan i sina affärsplaner för såväl 2020 som 2021. Koldioxidutsläppen för 2020 uppgick till 241 (812) ton. För 2020 var målet att minska utsläppen från den egna verksamheten med 20 procent jämfört med 2019. Minskningen blev 70 procent till följd av minskade tjänsteresor på grund av pandemin. Målet för 2021 är att minska de direkta utsläppen från tjänsteresor med 20 procent jämfört med 2019.

Koldioxidutsläpp, ton	2020	2019	2018
Scope 1			
Tjänstebilar	48,8	117,6	152,6
Köldmedia påfyllning	-	-	-
Scope 2			
Fjärrvärme ¹⁾	39,7	63,5	117,1
Scope 3²⁾			
Tjänsteresor, flyg	86,2	540,5	648,8
Tjänsteresor, privatbilar	17,8	36,3	39,6
Verksamhetsel ¹⁾	33,4	38,5	38,4
Fastighetsel ¹⁾	12,3	11,5	11,6
Fjärrvärme ¹⁾	2,5	4,3	7,4
Fjärrkyla ¹⁾	0,0	0,0	0,0
Totalt koldioxidutsläpp i verksamheten	240,8	812,0	1015,6
Koldioxidutsläpp per anställd	0,1	0,4	0,5

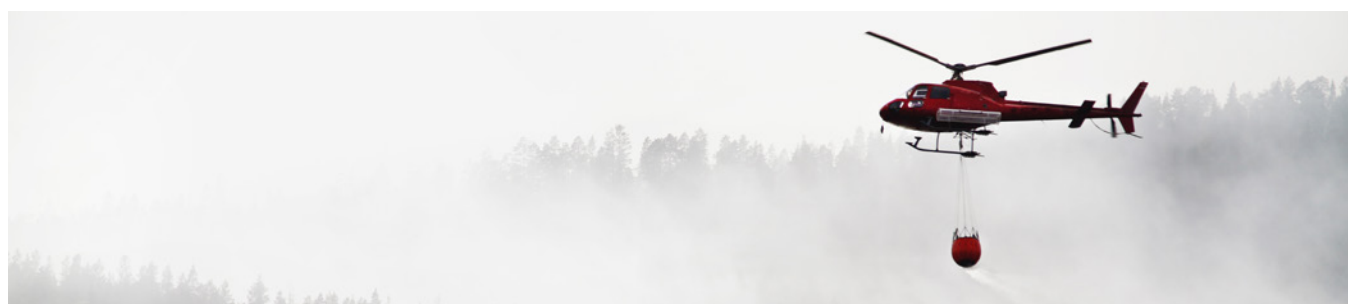
Uppdelning i scope i enlighet med GHG-protokollet.

¹⁾ Market-based utsläpp i enlighet med GHG-protokollet. Emissionsfaktorer kommer från leverantörer av respektive energislag. Uppdaterad emissionsfaktor för fjärrvärme har använts för 2018.

²⁾ Emissionsfaktorer från resebyrå avseende flyg, samt från trafikverket och leasingpartner avseende bilresor. Utsläppen från tåg uppgick 2020 till 1kg, emissionsfaktor från SJ.

⁵⁾ Beräkningen av koldioxidbesparingen är baserat på bankens nyhetsbrev för investerare i gröna obligationer per 2019 och portföljernas innehav i gröna obligationer utgivna av banken per slutet av andra kvartalet 2020. Den förväntade koldioxideffekten är beräknad enligt ex-ante estimeringar och rapportering sker via nyhetsbrevet. Metoden som använts vid beräkningen av förväntade utsläppsminskningar är i enlighet med "International Financial Institutions' harmonized approach to GHG accounting". Länk till rapport: <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/297141/adb-green-bonds-newsletter-2020.pdf>

⁶⁾ Avser portföljerna per 2019-06-28

Jämförelse av klimatscenarier

Scenario

Paris Orderly Transition

Parisavtalets mål uppnås

Genomsnittlig global uppvärmning år 2100

1,5°C

(motsvarar IPCC RCP 2.6)

Politiska och sociala organisationer i alla världsregioner reagerar snabbt och strukturerat för att genomföra rekommendationerna i Parisavtalet.

De omedelbara åtgärderna möjliggör att de globala koldioxidutsläppen börjar minska redan 2020.

Efterfrågan på kol, olja och gas minskar dramatiskt och andelen förnybar energi i elproduktion ökar till cirka 70 procent fram till 2050.

Andelen elfordon uppgår till cirka 70 procent år 2050 och en stor andel av de konventionella fordon som finns kvar använder biobränslen istället för bensin eller diesel.

Netto-nollutsläpp uppnås 2066 men fysiska förändringar blir trots det påtagliga på grund av släpande effekter vilket påverkar ekonomin. Uppskattningsvis ökar klimatrelaterade extrema väderhändelser med 20 procent fram till 2050.

Scenario

Paris Disorderly Transition

Parisavtalets mål uppnås

Genomsnittlig global uppvärmning år 2100

1,5°C

(motsvarar IPCC RCP 2.6)

På lång sikt når Paris orderly och Paris disorderly samma utveckling, det vill säga man klarar Parisavtalets mål. På kort sikt agerar däremot samhället långsamt och ostrukturerat i Paris disorderly-scenariot.

Det försenade agerandet leder till en plötslig omvärderingen av tillgångar som är direkt eller indirekt relaterade till koldioxidintensiv ekonomisk verksamhet. Den plötsliga omvärderingen kan utlösas av flera olika triggers:

- Plötsligt genomförande av politiska åtgärder
- Övriga tekniska genombrott
- Plötsliga förändringar i konsument- eller investerarmönster
- En hastig försäljning av fossila bränsletillgångar när investerare inser risken att hålla dessa i sina portföljer. Detta kan leda till en

tävling mot botten, där investerare försöker bli av med dessa tillgångar så snabbt som möjligt. Förlusten skulle kunna spridas över den reala ekonomin och kan hota hela industrier som är beroende av inkomster från fossila bränslen.

Denna oväntade och aggressiva marknadsreaktion orsakar en ökad osäkerhet och en hög volatiliteten vilket sprider en misstro över hela marknaden. Den snabba utvecklingen har således en negativ systemisk inverkan på finansmarknaden och ekonomin som helhet.

Paris disorderly inkluderar samma fysiska risker som Paris orderly. Därtill så omvärderas aktier och obligationer plötsligt år 2024 med ökad volatilitet år 2025 som följd.

Scenario

Failed Transition

Parisavtalets mål uppnås ej

Genomsnittlig global uppvärmning år 2100

4°C (2°C år 2050)

(motsvarar IPCC RCP 8.5)

Samhället agerar inte och misslyckas därför med att sänka koldioxidutsläppen.

Det varmare klimatet påverkar samhället brett och oförutsägbart, bland annat djur och människors hälsa, jordbruk, produktivitet, matpriser, infrastruktur, försäkringsbarhet, strandade tillgångar med mera.

En ökning väntas av både frekvens och styrka av extrema väderhändelser orsakar fler och mer omfattande skador. Mycket stor mark-

nadsnedsättning sker på längre sikt. Kostnader för extrema väderhändelser väntas bli 20 gånger så höga 2100.

Efter flera svåra extrema väderhändelser blir marknaden medveten om den lägre förväntade marknadsutvecklingen som väntas på grund av dessa förväntade fysiska konsekvenser, som prisas in från år 2025 och leder till en stor marknadsnedsättning på sikt.

Utveckling av fortsatt arbete

Vad vi skrev i rapporten 2019 att vi skulle utveckla samt utfall och nästa steg

Styrning

Styrelseutbildningar kring TCFDs rekommendationer har påbörjats. Vartefter vår implementering av TCFDs rekommendationer utvecklas kommer vi alltmer att fokusera på hur de bäst anpassas till Länsförsäkringar ABs verksamhet och till hur vi rapporterar övriga risker och finansiell information.

Vad vi har gjort under 2020

Under perioden hösten 2019 till november 2020 har sex styrelseutbildningar, samt en utbildning för alla riskkontrollansvariga på länsförsäkringsbolagen, hållits om klimatrisker och TCFDs rekommendationer.

Länsförsäkringar ABs styrelse beslutade under 2020 om en ny risktitel och riskstrategi för klimatrisk – ett steg i arbetet att integrera klimatrisk likt övriga risker.

Nästa steg

Fördjupade utbildningar kring identifierade klimatrisker planeras.

Ett arbete kommer att påbörjas för att förtydliga hur klimatrisk beaktas i Länsförsäkringar ABs erbjudanden och i affärskritiska processer.

Ta steg för att på sikt integrera klimatriskrapportering med årsredovisningen.

Strategi

Arbetet med att identifiera och värdera klimatrelaterade risker är ett pågående arbete som kommer att fortsätta även framöver. Fram till nu har kartläggningen fokuserat på verksamhetens risker. Framgent kommer vi att lägga mer fokus på de möjligheter som klimatförändringar och klimatomställningar medför. Vi kommer fortsätta att utveckla verktyg så att det blir enklare och mer standardiserat för Länsförsäkringar ABs verksamhetsområden att identifiera och värdera sina klimatrelaterade risker och möjligheter.

Vad vi har gjort under 2020

Verktyg för att identifiera klimatrisker har tagits fram för att underlätta arbete med klimatriskworkshoppar. Sedan hösten 2019 har fem workshoppar hållits i olika verksamhetsområden, vars resultat använts för att bedöma exponering mot klimatrelaterade risker. Verktyget har delats med länsförsäkringsbolagen.

Nästa steg

Arbetet med klimatriskworkshoppar och resultatet från dessa kommer att fortsätta utvecklas, bland annat med information från FN-projektet. Workshoparna bör tydligare identifiera klimatrelaterade möjligheter.

Riskhantering

I Länsförsäkringar ABs senaste "Egen risk- och solvensanalys" (ERSA) ingick ett naturskadescenario med ökad frekvens av allvarliga naturskador med avsikt att illustrera tilltagande fysiska klimatrisker. I kommande ERSA kommer vi att utveckla ett sådant scenario, samt addera effekter av klimatrelaterade omställningsrisker.

Vad vi har gjort under 2020

I ERSAn 2020 inkluderas, utöver naturskadescenariot, en framåtblickande makroekonomisk klimatanalys utifrån Ortec Finance data för samtliga försäkringsdotterbolag. Tre scenarier analyseras som samtliga innehåller både fysiska risker och omställningsrisker.

Nästa steg

Ett arbete med att göra klimatanalyserna mer omfattande för att fånga upp fler delar av verksamheten (exempelvis försäkringsbestånd) planeras.

Mätetal och mål

Länsförsäkringar AB kommer fortsätta följa utvecklingen av mätetal för att bedöma klimatrelaterade risker och möjligheter. Vi har en ambition att kunna räkna på ett verksamhetsövergripande klimatscenariostress och dialog förs med möjliga externa leverantörer för detta. Parallellt pågår arbetet inom FN-projektet som beskrivs ovan och vi hoppas kunna använda de modeller vi tar fram där så snart det är möjligt. Vartefter mätetalen och analysen kring dessa mognar kommer vi fokusera på att, på ett tydligare sätt, sätta upp mål och riskvillighet för klimatrelaterade risker.

Vad vi har gjort under 2020

Den makroekonomiska klimatanalysen som beskrivs ovan är ett stort steg i att räkna en verksamhetsövergripande klimatanalys då variablerna kan appliceras brett i verksamheten. Arbetet med hemtagning av modeller från FN-projektet pågår. FN-projektet planeras färdigställas kring årsskiftet 2020/2021.

Länsförsäkringar ABs styrelse beslutade under 2020 en riskaptit och riskstrategi för klimatrisk.

Nästa steg

Likt beskrivet ovan planeras ett fortsatt arbete för att utveckla den verksamhetsövergripande klimatanalysen för att fånga upp mer än makroekonomiska faktorer.

Utbildning och förankring av resultaten från FN-projektet planeras fortsätta i verksamheten under nästa år.

Under 2021 kommer rapporteringen av klimatrisker att kopplas ihop med beslutad klimatriskaptit. Även dotterbolagen väntas besluta om riskaptiter för klimatrisk under nästa år.

